KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 2.4.2009
SEC(2009) 424

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA NOVEGA PARTNERSTVA ZA POSODOBITEV UNIVERZ: FORUM EU ZA DIALOG MED UNIVERZAMI IN PODJETJI

{COM(2009) 158 final
SEC(2009) 423
SEC(2009) 425}

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA NOVEGA PARTNERSTVA ZA POSODOBITEV UNIVERZ: FORUM EU ZA DIALOG MED UNIVERZAMI IN PODJETJI

Ta ocena učinka bo priložena sporočilu Komisije „Novo partnerstvo za posodobitev univerz: forum EU za dialog med univerzami in podjetji“. Svet za izobraževanje je v svoji resoluciji o posodobitvi univerz za evropsko konkurenčnost v svetovnem gospodarstvu znanja pozval Komisijo k podpiranju držav članic pri agendi za posodobitev univerz, tudi s spodbujanjem partnerstev med univerzami in gospodarstvom/zasebnim sektorjem.

Izobraževanje in usposabljanje je bilo od vsega začetka opredeljeno kot bistveni dejavnik pri doseganju splošnih ciljev lizbonske strategije. Pri tem je posebno pomemben trikotnik znanja kot ključno gonilo v gospodarstvu znanja za doseganje trajnostne rasti. Evropa mora okrepiti svoja prizadevanja za doseganje popolne učinkovitosti tega trikotnika[1]. Univerze morajo pri tem odigrati ključno vlogo. Poleg tega je treba razviti in uporabljati nove oblike sodelovanja med univerzami in raziskovalnimi organizacijami ter poslovnim svetom zaradi obravnave izobraževanja, raziskav in inovacijskih ekosistemov.

Sporočilo Komisije „Uresničevanje agende za posodobitev univerz: izobraževanje, raziskave in inovacije“[2] je poudarilo ključno vlogo, ki jo imajo univerze za **evropsko prihodnost in uspešen prehod v gospodarstvo in družbo znanja**. Poudarilo je potrebo po poglobljenem prestrukturiranju in posodobitvi tega sektorja, da Evropa ne bi zaostala pri svetovni konkurenci v izobraževanju, raziskavah in inovacijah. Omenja, da bi podjetja lahko dala svoj prispevek na treh področjih:

– upravljanje: modele poslovnega upravljanja bi lahko prenesli v univerzitetno sfero,

– financiranje: podjetja bi lahko odigrala vlogo pri financiranju dejavnosti univerz v izobraževanju in raziskavah ter

– študijski programi: študentje potrebujejo izobraževanje, ki jih bo pripravilo na delo v prihodnosti. Podjetja ga lahko pomagajo opredeliti in ponudijo prakso, ki bo študentom pomagala pri prehodu iz študija v zaposlitev. Podjetja je treba tudi spodbujati, da bodo svojim delavcem zagotovila čas za nadaljnje učenje in posodabljanje njihovega znanja in spretnosti ves čas njihove delovne dobe.

Prenovljena lizbonska strategija poudarja pomen partnerskega pristopa: vse zainteresirane strani na ravni EU ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni morajo čutiti, da je lizbonska strategija njihova. Vsi morajo prispevati k oblikovanju evropske prihodnosti. Pritegnitev k sodelovanju in skupni napori so ključen element partnerstva. **Univerze, raziskovalne organizacije in podjetja so ključni dejavniki teh partnerstev.**

---

1 COM(2008) 865 konč. „Posodobljen strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju“.

2 COM(2006) 208 konč. „Uresničevanje agende za posodobitev univerz: izobraževanje, raziskave in inovacije“.

Komisija je februarja 2008 organizirala prvi forum univerz in podjetij, pozneje istega leta pa še tri tematske seminarje. To je zainteresirane strani opozorilo, koliko je vreden dialog. Razprave niso bile usmerjene na vprašanje, „ALI bi moralo obstajati sodelovanje“, ampak na to, „KAKO je treba sodelovanje organizirati“, da bo koristno za vse zainteresirane. Udeleženci iz podjetij in sveta izobraževanja so pozdravili priložnost za dialog o teh temah in za nadaljnji razvoj že pridobljenih izkušenj. Na evropski ravni obstaja močna podpora za forum univerz in podjetij kot forum za dialog in spodbujanje partnerstev k delovanju ter za zbiranje, izmenjavo in razširjanje dobrih praks o tem, kako lahko podjetja in univerze sodelujejo v obojestransko korist. To sporočilo predlaga formalizacijo foruma univerz in podjetij in način za njegovo strukturiranost v prihodnjih letih. Ugotovitve o politikah črpa iz dosedanjega dialoga ter navaja vprašanja, ki jih je treba obravnavati v naslednjih fazah dela.

Forum univerz in podjetij bi se moral lotevati številnih vprašanj, opredeljenih v Sporočilu iz leta 2006, zlasti:

– kako podpreti razvoj študijskih programov zaradi zagotavljanja boljše zaposljivosti diplomantov,

– kako podpreti opredeljevanje tistih znanj in spretnosti, za katera se pričakuje, da jih bodo imeli diplomanti ob vstopu na trg dela,

– kako podpreti razvoj podjetniške miselnosti med diplomanti, visokošolskimi učitelji in raziskovalci,

– kako podpreti razvoj ustreznih struktur upravljanja na univerzah,

– kako podpreti razvoj visokega šolstva na področju vseživljenjskega učenja, predvsem sodelovanje med univerzami in podjetji pri opredeljevanju in zagotavljanju programov usposabljanja in prekvalifikacije,

– kako med drugim podpreti interdisciplinarnost in transdisciplinarnost v raziskavah in usposabljanju,

– kako podpreti izmenjavo in ustvarjanje znanja z večjo mobilnostjo med univerzami, raziskovalnimi organizacijami in podjetji (študentov, raziskovalcev, visokošolskih učiteljev, drugih delavcev visokošolskih zavodov in delavcev podjetij).

Ocena učinka obravnava mogoče učinke v zvezi z dvema najpomembnejšima ciljema iz te celovite agende: dejstvom, da preveč diplomantov nima ustrezne mešanice znanja, spretnosti in kompetenc za trg dela, in, drugič, premajhnimi zmožnostmi Evrope za inovacije.

Za ukrepanje na ravni EU obstajajo štiri glavne možnosti: brez dodatnih ukrepov (osnovni scenarij), posamezni ukrepi, za katere se bodo uporabili obstoječi instrumenti, usmerjen ukrep politike na ravni EU, ki vključuje izdajo dokumenta o politiki na ravni EU obenem z uvedbo evropske platforme za strukturiran dialog med zainteresiranimi stranmi, v države članice usmerjeni ukrepi politike.

Okoljski vplivi niso pričakovani pri nobeni izmed možnosti. Različne možnosti ne vplivajo na proračun. Vsi predlagani ukrepi bi se izvedli z obstoječimi finančnimi sredstvi.

Izkušnje kažejo, da ima uspešno sodelovanje med univerzami in podjetji ugodne gospodarske in družbene učinke. Vendar pa je težko oceniti, kolikšni bi bili neposredni gospodarski in

družbeni vplivi predlaganih ukrepov v državah članicah. Na evropski ravni ni mogoče predpisati, da morajo države članice sprejeti kake ukrepe niti kakšni naj bi bili ti ukrepi. EU lahko samo zagotovi ukrepe podpore za države članice. Opozori lahko, da bi bilo nujno treba ukrepati, opredeli in zagotovi informacije o najpomembnejših vprašanjih in mogočih rešitvah, zagotovi platformo za razpravo in izmenjave med zainteresiranimi stranmi ter dostop do primerov dobre prakse iz različnih virov. Na evropski ravni je mogoče izboljšati sinergije med obstoječimi pobudami in programi.

Tretja možnost, in sicer usmerjen ukrep politike na ravni EU, ki vključuje izdajo dokumenta o politiki na ravni EU obenem z uvedbo evropske platforme za strukturiran dialog med zainteresiranimi stranmi, velja za najbolj koristno možnost.

Spremljanje in vrednotenje bi se izvajalo v okviru posodobljenega strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju, poleg tega pa bi se lahko opravili posebni pregledi za oceno napredka na tem področju.